

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา*

STRATEGIES FOR IMPROVING STUDENT QUALITY IN PHRAPARIYATTHAM WAT KOK PIEW SCHOOL SONGKHLA PROVINCE

พระครูสมุห์กฤตภาส สุกิจโจ (โชติการ)*, พระมหาสุพจน์ สุเมธ, สามิตร อ่อนคง

Phrakrusamuh Krittapas Sukijjo (Chotikarn), Phramahasupot Sumeto, Samit Onkong

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6403202001@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม 3) เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 15 รูป/คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 รูป/คน สนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 14 รูป/คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็งมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการประชุม ติดตาม วางแผนแก้ปัญหา จุดอ่อนมากที่สุด คือ บุคลากรมีคาบสอนมากมีภาระงานอื่น สภาพแวดล้อมภายนอก โอกาสมากที่สุด คือ มีการร่วมมือกันระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม อุปสรรคมากที่สุด คือ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม 2) ผลการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม มีการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ตาม Model “PEST” ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอยู่ใน STAR ดาวรุ่ง มีสมรรถนะด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เข้มแข็ง 3) ผลการนำเสนอกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมมีประโยชน์ ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 4 ประกอบด้วย 1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน 2) พัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) พัฒนาครู บุคลากร สามารถจัด

* Received February 5, 2023; Revised March 6, 2023; Accepted March 30, 2023

กิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ 4) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

คำสำคัญ: กลยุทธ์, พัฒนาคุณภาพผู้เรียน, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

Abstract

The objectives of this research article were: 1) study the teaching environment of Buddhist schools. 2) Develop a student quality development strategy for Phrarariyattidhama School 3) Propose a student quality development strategy for Phrarariyattidhama School. This study is a qualitative research, collecting data through in-depth interviews with 15 participants/people and 9 key informants/people. A group discussion was conducted by 14 experts/individuals, and through inductive data analysis, the research results showed that: 1) The strongest internal environment is lies in the management personnel meeting. The weakest internal environment was a employees have a lot of courses and other workloads. The external environment was opportunity houses, temples, schools, and local government organizations cooperate for preserve culture. The external environment was threat people still lack knowledge and understanding Buddhist scripture education method 2) The result of formulating a strategy for the development of students' quality in Phrarariyattidhama schools. Conduct internal and external environmental assessments based on the 'pest' model to improve students' quality. 3) The outcome of the strategic statement. Experts believe that this is possible, appropriate, and useful. These four strategies include: 1) improving learners' quality to meet standards; 2) utilizing the concept of full economy to develop learning process courses. 3) Train teachers and personnel to organize high-quality learning activities. 4) Improve school management efficiency based on good governance. Pay attention to the participation of all departments.

Keywords: Strategies, Improving Student Quality, Phrarariyattidhama School

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์เพื่อให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ดัง

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน นับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ในปัจจุบันสังคมไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม ทำให้เกิดภาวะสับสนในวิถีชีวิต ค่านิยม และภูมิคุ้มกันทางสังคมลดลง ละเลยศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษาให้หลงผิด และมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป ในทางที่ไม่พึงประสงค์เช่น เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาดวินัยในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการปลูกฝังกล่อมเกลียดด้วยหลักศีลธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันแก่เด็ก และเยาวชนให้มีสำนึกผิดชอบชั่วดีมีสติพิจารณาไตร่ตรอง มีจิตใจใฝ่ดี และมีพลังใจที่เข้มแข็งในการ ดำเนินชีวิตต่อไป ซึ่งสภาพปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมกลับมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ประชาชนและเยาวชน จำนวนมากมองไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ไม่ประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรม ขณะที่ ความเจริญทางด้านวัตถุนับวันทวีมากขึ้น สมัยก่อนสังคมยกย่องคนที่มีคุณธรรม คนที่ประพฤติผิดในศีลธรรมจะถูกประมาณ สังคมปัจจุบันกลับยกย่องคนที่มีคุณธรรม คนที่มีตำแหน่งสูงและคนที่มีชื่อเสียง แม้คนเหล่านั้นจะประพฤติผิดศีลธรรมก็ตาม นอกจากนี้ ในยุคของข้อมูลข่าวสารที่เป็นยุคโลกไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก จิตใจ และพฤติกรรมของมนุษย์ คนไทยเริ่มตกเป็นเหยื่อของข้อมูลข่าวสารและการโฆษณา รับเอาวัฒนธรรมและค่านิยมจากต่างชาติโดยไม่สนใจในคำสอนของศาสนาและวัฒนธรรมไทย มุ่งแสวงหาแต่ความสุขทางวัตถุ มีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น ขาดความเอื้ออาทรขาดความช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่เห็นความสำคัญของศาสนา ขาดคุณธรรม จริยธรรม ไม่เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม

โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว ก่อตั้งขึ้นเพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาโดยทางวัดได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่อการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ให้แก่พระภิกษุสามเณรภายในวัดได้เล่าเรียนวิชาพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ควบคุมไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยโรงเรียนมีสถานภาพเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม

กฎกระทรวง จัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับ รูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จึงนับว่าเป็นสถานศึกษาแห่งสถาบันพระพุทธศาสนา ภายใต้การกำกับ เป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่เด็ก เยาวชนที่ด้อยโอกาส และยากจนจำนวนมากในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถหรือไม่มีโอกาสได้ ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ และเอกชนทั่วไปได้ มีวัตถุประสงค์พิเศษ กล่าวคือ เป็น โรงเรียนเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการสร้างศาสนทายาทที่ดี เพื่อสืบทอด พระพุทธศาสนา โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมเป็นพุทธศาสนทายาทที่เปี่ยมปัญญา พุทธธรรม ประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัยอันเป็นพุทธบัญญัติ มีหลักพุทธธรรมนำ ชีวิตอันเป็น คุณลักษณะปริยัติสามัญที่พึงประสงค์ และสามารถทำหน้าที่เผยแผ่พุทธธรรม มา เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณภาพชีวิตของประชาชนในเชิงบูรณาการวิชาการทั้งทาง ธรรม และทางโลกได้อย่างดีมีวิธีการ ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันอีกด้วย ซึ่งนับตั้งแต่ ได้มีการก่อตั้งโรงเรียนแห่งนี้มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2561 จวบจนถึงปัจจุบัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยใน การศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัด สงขลา โดยศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ซึ่งมีหลาย แนวทาง เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ กระบวนการเรียนรู้แบบการบูรณาการ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา เป็นต้น ในการดำเนินการพัฒนากลยุทธ์ในการ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ สถานศึกษาเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น และเป็นการสืบทอดพระศาสนาเพื่อให้จรรโลงมั่นคงยืน ยาวสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา
3. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ วิจัยเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อมปัจจัยภายนอก และสภาพแวดล้อมปัจจัยภายใน ศึกษาโอกาส อุปสรรค จุดแข็ง จุดอ่อน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบไปด้วย ผู้จัดการโรงเรียน จำนวน 1 รูป

นักวิชาการศาสนาศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จำนวน 10 คนตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ฝ่ายฆราวาส จำนวน 3 คน

ขั้นที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมิน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบไปด้วย ผู้จัดการโรงเรียน จำนวน 1 รูป ครูผู้สอน จำนวน 4 รูป นักศาสนวิชาการกลุ่มโรงเรียน พระปริยัติ จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา ฝ่ายฆราวาส จำนวน 5 คน

ขั้นที่ 3 การนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา เก็บข้อมูล โดยการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบไปด้วย ผู้จัดการโรงเรียน จำนวน 1 รูป ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติ จำนวน 4 รูป เจ้าคณะปกครองระดับจังหวัด ในจังหวัดสงขลา จำนวน 1 รูป นักศาสนวิชาการกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติจำนวน 5 คน ครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัย นำรายละเอียดจากการสนทนากลุ่ม นำความเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข จัดทำฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา พบว่า สภาพแวดล้อมภายในมีทั้งจุดแข็ง และจุดอ่อนสภาพแวดล้อม

ภายนอกมีทั้งโอกาส และอุปสรรค ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาในการสร้างกลยุทธ์ให้เหมาะสม โดยแต่ละองค์กรจะมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน หรือมีความเฉพาะเจาะจง สอดคล้องกับงานศึกษาของ สรรเพชญ์ โทวิชา ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา สมรรถนะสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน และปัญหาของสถานศึกษา พบว่าสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กรมี การทำงาน เป็นทีม เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ยึดหลักธรรมาภิบาล เป็นองค์กรคุณภาพ ด้าน ทรัพยากรสินทรัพย์ โปร่งใส ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากชุมชน ด้านบุคลากร มีการ พัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านนโยบายมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ดำเนินงานชัดเจน และสอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด ด้านผลผลิตและการให้บริการ นักเรียน มีผลการทดสอบระดับชาติสูงกว่าระดับประเทศ มีระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ และสภาพปัญหาของสถานศึกษา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กรขาดการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง และ ยั่งยืนงบประมาณไม่เพียงพอ จำนวนบุคลากรในสาขาไม่เพียงพอ ครุมีการะงานนอกเหนือจาก งานสอน การมอบงานไม่ตรงสายงาน ไม่สามารถดำเนินงานตามนโยบายได้ครบทุกด้าน (สรรเพชญ์ โทวิชา, 2560)

2. การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ดังนี้

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน 2S4M และสภาพแวดล้อมภายนอก ตาม Model “PEST” ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัด สงขลา อยู่ใน STAR ดาวรุ่ง อยู่ในสมรรถนะทางด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ภายในที่เข้มแข็ง และสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาส ต่างเป็นปัจจัยเอื้อต่อการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาครู และบุคลากร ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุก ภาคส่วน สอดคล้องกับงานศึกษาของ เบนเน็ตและโอเบรอน (Bennett, J. K. & O'Brien, M. J.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ (The Building of the Learning Organization) พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ มีทั้งสิ้น 12 ปัจจัย ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์หรือวิสัยทัศน์ (Strategy or Vision) 2) การปฏิบัติเชิงบริหาร (Executive Practices) 3) การปฏิบัติเชิงการจัดการ (Managerial Practices) 4) บรรยากาศ (Climate) 5) องค์การหรือโครงสร้างงาน (Organization or Job Structure) 6) การไหลของข้อมูล

สารสนเทศ (Information flow) 7) การปฏิบัติของบุคคล และทีมงาน (Individual and Team Practices) 8) กระบวนการทำงาน (Process) 9) เป้าหมายหรือข้อมูลย้อนกลับการปฏิบัติงาน (Performance Goals or Feedback) 10) การฝึกอบรมหรือการศึกษา (Training or Education) 11) การพัฒนาของบุคคลหรือทีมงาน (Individual or Team Development) และ 12) การให้รางวัลหรือการยอมรับ (Rewards or Recognition) (Bennett, J. K. & O'Brien, M. J., 1994) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยวรรณ หาญกล้า และปิยพงษ์ สุขเมตติกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่ากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง และ 68 วิธีการ ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 ริเริ่มสร้างสรรค์สัมพันธ์ชุมชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง คือ 1) มุ่งสร้างความตระหนักและพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถ 2) ส่งเสริมความสัมพันธ์ร่วมกันในชุมชน กลยุทธ์หลักที่ 2 เพิ่มพลังศักยภาพการวางแผน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง คือ 1) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมมือในการวางแผน 2) ส่งเสริมการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ 3) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานในรูปแบบการเป็นคณะกรรมการร่วมกันในทุกฝ่ายกลยุทธ์หลักที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง คือ 1) มุ่งสร้างความตระหนักและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) พัฒนาความสัมพันธ์ด้วยเครือข่ายผู้ปกครองเข้มแข็ง 3) เสริมพลังสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากองค์กรภายนอก กลยุทธ์หลักที่ 4 มุ่งสร้างคุณภาพการประเมินผลสู่ความเข้มแข็ง ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง คือ 1) สนับสนุนการประเมินผลการวิจัยอย่างมีคุณภาพ 2) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 3) ส่งเสริมให้สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างหลากหลาย และกลยุทธ์หลักที่ 5 มุ่งสู่ความสำเร็จและรับผลประโยชน์ร่วมกัน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง คือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการมีส่วนร่วมรับรู้และกระจายผลประโยชน์ 2) ส่งเสริมการแสดงผลงานสู่สาธารณชน (ฤทัยวรรณ หาญกล้า และปิยพงษ์ สุขเมตติกุล, 2556) ประทีป ทับโพน ได้วิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียน สังกัดเทศบาล ผลการวิจัย พบว่า วิสัยทัศน์ กำหนดได้ว่า “สถานศึกษาบริหารด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ทรัพยากรการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ตามกฎหมาย และปทัสถานทางสังคม สร้างระบบอาสาสมัครและ การบริจาค คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และบริหารภายใต้หลัก ธรรมาภิบาลทั้ง องค์การ” และมี 5 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์และ 5 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง 35 แนวทางปฏิบัติ 4) การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนสังกัดเทศบาล พบว่า การตรวจสอบเชิงคุณภาพ วิสัยทัศน์กำหนดได้ว่า “บริหาร

สถานศึกษาด้วยความ รับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างจิตอาสา บริการ สาธารณะ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามหลักนิติธรรม ปทัสถานทางสังคม และธรรมาภิบาล” มี 5 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์ 5 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง 30 แนวทางปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานศึกษาของ ฟูลิสตันซูล (Fulston Schools) ได้นำเสนอรูปแบบสำหรับความเป็นเลิศของ สถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในการบริหาร 6 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การวางแผน กระบวนการสนับสนุนการศึกษา 5) ทรัพยากรบุคคล และ 6) ผลการปฏิบัติงาน (ประทีป ทับโพน, 2563)

3. การนำเสนอกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นว่ากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน พระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา โดยประกอบด้วย พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคูณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาครู และบุคลากร ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และ กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

อภิปรายผล

การศึกษาการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพแวดล้อมกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา พบว่า สภาพแวดล้อมภายในมีทั้งจุดแข็ง และจุดอ่อน สภาพแวดล้อมภายนอกมีทั้งโอกาส และอุปสรรค ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาในการสร้างกลยุทธ์ให้เหมาะสม โดยแต่ละองค์กรจะมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน หรือมีความเฉพาะเจาะจง พบว่า สภาพปัจจุบัน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านกฎหมาย ด้านธรรมาภิบาล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านมนุษยธรรม ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านธรรมาภิบาล ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย และด้านมนุษยธรรม และเมื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เรียงจากค่าสูงสุดไปต่ำสุด ได้ดังนี้ ด้านมนุษยธรรม คือ การบริจาค ด้านสิ่งแวดล้อม คือ การดูแล

สิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ คือ คุณภาพของผลผลิต ด้านธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วม และด้านกฎหมาย คือ การปฏิบัติตามกฎหมาย

2. การสร้างกลยุทธ์ พบว่า การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน 2S4M และสภาพแวดล้อมภายนอก ตาม Model “PEST” ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา อยู่ใน STAR ดาวรุ่ง อยู่ในสมรรถนะทางด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ภายในที่เข้มแข็ง และสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ต่างเป็นปัจจัยเอื้อต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาครู และบุคลากร ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนสอดคล้องกับงานศึกษาของเบนเน็ตต์และโอเบรอน (Bennett, J. K. & O'Brien, M. J.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ (The Building of the Learning Organization) พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ มีทั้งสิ้น 12 ปัจจัย ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์หรือวิสัยทัศน์ (Strategy or Vision) 2) การปฏิบัติเชิงบริหาร (Executive Practices) 3) การปฏิบัติเชิงการจัดการ (Managerial Practices) 4) บรรยากาศ (Climate) 5) องค์การหรือโครงสร้างงาน (Organization or Job Structure) 6) การไหลของข้อมูลสารสนเทศ (Information flow) 7) การปฏิบัติของบุคคล และทีมงาน (Individual and Team Practices) 8) กระบวนการทำงาน (Process) 9) เป้าหมายหรือข้อมูลย้อนกลับการปฏิบัติงาน (Performance Goals or Feedback) 10) การฝึกอบรมหรือการศึกษา (Training or Education) 11) การพัฒนาของบุคคลหรือทีมงาน (Individual or Team Development) และ 12) การให้รางวัลหรือการยอมรับ (Rewards or Recognition) (Bennett, J. K. & O'Brien, M. J., 1994) ประทีป ทับโพน ได้วิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ผลการวิจัย พบว่า วิสัยทัศน์ กำหนดได้ว่า “สถานศึกษาบริหารด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ทรัพยากรการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ตามกฎหมาย และปทัสถานทางสังคม สร้างระบบอาสาสมัครและ การบริจาค คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และบริหารภายใต้หลัก ธรรมาภิบาลทั้งองค์การ” และมี 5 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์และ 5 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง 35 แนวทางปฏิบัติ 4) การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนสังกัดเทศบาล พบว่า การตรวจสอบเชิงคุณภาพ วิสัยทัศน์ กำหนดได้ว่า “บริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ทรัพยากรทาง

การศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างจิตอาสา บริการ สาธารณะ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามหลัก นิติธรรม ปทัสถานทางสังคม และธรรมาภิบาล” มี 5 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์ 5 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง 30 แนวทางปฏิบัติ (ประทีป ทับโพน, 2563) สอดคล้องกับงานศึกษาของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยวรรณ หาญกล้า และปิยพงษ์ สุเมตติกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่ากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาเพื่อ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง และ 68 วิธีการ ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 ริเริ่มสร้างสรรค์สัมพันธ์ชุมชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง คือ 1) มุ่งสร้างความตระหนักและพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถ 2) ส่งเสริมความสัมพันธ์ร่วมกันในชุมชน กลยุทธ์หลักที่ 2 เพิ่มพลังศักยภาพการ วางแผน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง คือ 1) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมมือในการวางแผน 2) ส่งเสริมการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ 3) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานใน รูปแบบการเป็นคณะกรรมการร่วมกันในทุกฝ่ายกลยุทธ์หลักที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการ ดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง คือ 1) มุ่งสร้างความตระหนักและความ เข้มแข็งในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) พัฒนา ความสัมพันธ์ด้วยเครือข่ายผู้ปกครองเข้มแข็ง 3) เสริมพลังสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจาก องค์กรภายนอก กลยุทธ์หลักที่ 4 มุ่งสร้างคุณภาพการประเมินผลสู่ความเข้มแข็ง ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง คือ 1) สนับสนุนการประเมินผลการวิจัยอย่างมีคุณภาพ 2) มุ่งส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 3) ส่งเสริมให้สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมใน การประเมินผลอย่างหลากหลาย และกลยุทธ์หลัก ที่ 5 มุ่งสู่ความสำเร็จและรับผลประโยชน์ ร่วมกัน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง คือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการมีส่วนร่วม รับรู้และกระจายผลประโยชน์ 2) ส่งเสริมการแสดงผลงานสู่สาธารณชน (ฤทัยวรรณ หาญกล้า และปิยพงษ์ สุเมตติกุล, 2556)

3. การนำเสนอกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียน พระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา มีความเป็นไปได้ มีความ เหมาะสม และมีความเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอเพื่อการปรับปรุง ดังนี้ พันธกิจ ควรเพิ่มเติม รายละเอียด เพื่อจะได้สะท้อนให้เห็นว่าพันธกิจ และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกันอย่างไร ปรับ ภาษาให้เป็นวิชาการมากขึ้น ควรเพิ่มในส่วนของการศึกษาทางโลก เป้าประสงค์ คำศัพท์ที่ใช้ใน การเขียนควรเขียนเป็นลักษณะเดียวกันทั้งเล่ม และควรใช้ภาษาและหลักเขียนงานเชิงวิชาการ กลยุทธ์ที่ 1 กิจกรรม ควรเพิ่มเติมโครงการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพิ่มเติมกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้วิชาชีพ รายละเอียดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเรื่อง

การศึกษาภาษาบาลี มาตรการที่ 2 ปรับเปลี่ยนเป็นพัฒนาระดับครูผู้สอนให้ดีขึ้น กลยุทธ์ที่ 2 เป้าประสงค์ให้เพิ่มการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น โดยชุมชนมีส่วนร่วม มาตรการที่ 6 เพิ่มเติมข้อความและปรับเปลี่ยนเป็นส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งด้านสุขภาวะทางร่างกาย และสุขภาวะทางจิตใจ กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มเติมกิจกรรมยกระดับการศึกษาของบุคลากรภายในโรงเรียน และปรับมาตรการที่ 1.2 เป็นส่งเสริมพัฒนาระบบการนิเทศการเรียนการสอนของครู โดยผู้บริหาร การให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบจะทำให้กลยุทธ์สามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานศึกษาประทีป ทับโพน ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียน สังกัดเทศบาล ผลการวิจัย พบว่า การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียน สังกัดเทศบาล พบว่า การตรวจสอบเชิงคุณภาพ วิสัยทัศน์กำหนดได้ว่า “บริหารสถานศึกษาด้วยความ รับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างจิตอาสา บริการ สาธารณะ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามหลักนิติธรรม ปทัสถานทางสังคม และธรรมาภิบาล” มี 5 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์ 5 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง 30 แนวทางปฏิบัติ และมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และการตรวจสอบเชิงปริมาณ พบว่า มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (ประทีป ทับโพน, 2563) สอดคล้องกับงานศึกษาของกนกวรรณ ชูแก้ว ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน วิชา คณิตศาสตร์ ของกลุ่มเครือข่ายที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์ทั้งหมด 7 กลยุทธ์ ผลการนำเสนอกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่ามีความเป็นไปได้อ มีความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 7 ประกอบด้วย (กนกวรรณ ชูแก้ว, 2564)

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาครูและบุคลากรของกลุ่มเครือข่ายที่ 1 ด้านวิชาคณิตศาสตร์ กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรและการสอนวิชาคณิตศาสตร์ กลยุทธ์ที่ 4 การส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน กลยุทธ์ที่ 6 การส่งเสริมบริหารจัดการด้านงบประมาณ กลยุทธ์ที่ 7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้คณิตศาสตร์

องค์ความรู้ใหม่

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน พระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ดังนี้

ภาพที่ 1 กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน พระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา พบว่า สภาพแวดล้อมภายใน มีจุดแข็งมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการประชุม ติดตามวางแผนแก้ปัญหา เป็นไปตามนโยบายสถานศึกษา มีจุดอ่อนมากที่สุด คือ บุคลากรมีคาบสอนมากและมีภาระงานอื่น สภาพแวดล้อมภายนอก ที่เป็นโอกาส คือ มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด คือ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม ผลการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม มีการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ตาม Model

“PEST” ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ใน STAR ดาวรุ่ง มีสมรรถนะด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เข้มแข็ง ผลการนำเสนอกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมมีประโยชน์ ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 4 ประกอบด้วย 1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน 2) พัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) พัฒนาครู บุคลากร ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และ 4) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จากการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ ควรนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา มาใช้ภายในโรงเรียน รวมทั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติควรนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ไปส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดได้จัดทำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสงขลา ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในจังหวัดสงขลา 2) ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ คือ โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ไปใช้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องทุกภาคเรียน และใช้วงจรคุณภาพมาปรับใช้ทุกขั้นตอน และควรจัดการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา เป็นระบบต่อเนื่องทุกภาคเรียน 3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลการใช้กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา รวมทั้งควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยอื่น เช่น การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และควรมีการศึกษาวิจัยกลยุทธ์การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จังหวัดสงขลา ให้ครอบคลุมด้านการบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ชูแก้ว. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานวิชา คณิตศาสตร์ ของกลุ่มเครือข่ายที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประทีป ทับโตน. (2563). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียน สังกัดเทศบาล. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- ฤทัยวรรณ หาญกล้า และปิยพงษ์ สุเมตติกุล. (2556). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. วารสารครุศาสตร์, 41(3), 1-18.
- สรรเพชญ โทวิชา. (2560). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสมรรถนะสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Bennett, J. K. & O'Brien, M. J. (1994). The building blocks of the learning Organization. Training, 31(6), 41-49.